

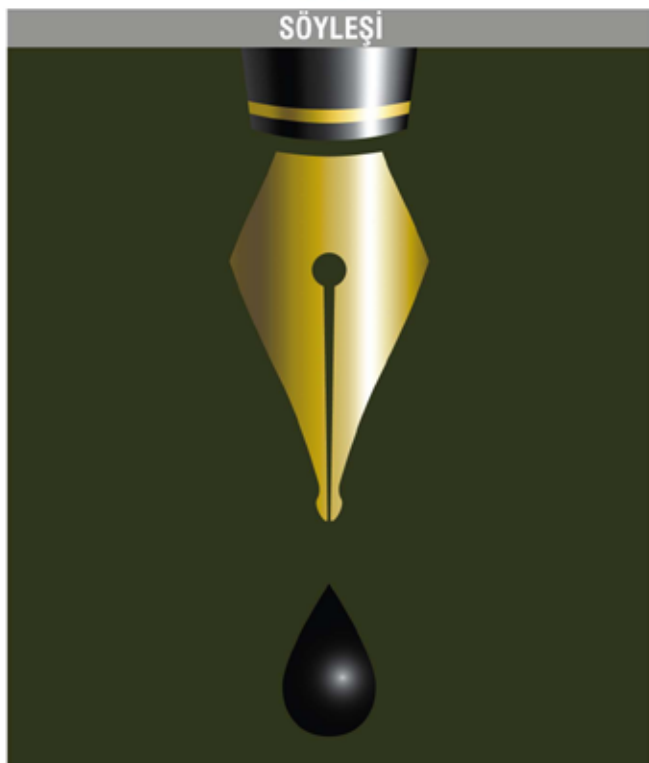
HİKMET ALTINKAYNAK

YENİ BİNYILIN
EDEBİYATÇILARI

CAN

SÖYLEŞİ

Hikmet Altınkaynak
YENİ BİNYILIN
EDEBİYATÇILARI

Can Yayınları: 1693
Türk Edebiyatı: 495

© Hikmet Altınkaynak, 2000
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2000

1. basım: 2000
2. basım: Kasım 2007

Yayına Hazırlayan: Faruk Duman

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Hayriye Kaymaz
Düzeltili: S. Asaf Taneri

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Şefik Matbaası

ISBN 978-975-8440-79-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Hikmet Altınkaynak
YENİ BİNYILIN
EDEBİYATÇILARI

SÖYLEŞİ

CAN YAYINLARI

Hikmet Altınkaynak, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ni bitirdi. Gazetecilik, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde rektör danışmanlığı yaptı. Radyolarda, televizyonlarda programlar hazırladı. Eleştiri, Yaşasın Edebiyat gibi dergilerin, Milliyet ve Hürriyet'e bağlı yaynevlerinin yöneticiliğini yaptı. Pek çok gazete ve dergide yazdı; şimdi yoğunlukla Cumhuriyet'te yazıyor. Altınkaynak'ın elliye yakın kitabı var. Kitaplarından on ikisini Milli Eğitim Bakanlığı okullara ve öğrencilere tavsiye etti. *Atatürk'ü Seviyorum* adlı dizi kitabı Uygurca ve Çince'ye çevrildi. *Edebiyatımızda 1940 Kuşağı*, *Orhan Kemal'in Hikâyeciliği*, *Nükte ve Fıkralarıyla Ahmet Rasim*, *Markopaşa Yazıları ve Ötekiler*, *Dünyayı Paylaşan Yazarlar*, *Türk Edebiyatında Yazarlar ve Şairler Sözlüğü* gibi önemli kitaplara imza attı. Altınkaynak Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Türk Dili Bölümü öğretim görevlisi olarak "Çağdaş Türk Şiiri" ve "Biyografi Yazımı" derslerini okutuyor.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	9
İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	11
Melih Cevdet Anday ile Edebiyata Yolculuk	15
Berin Nadi Anlatıyor..	20
Tahsin Yücel: “ <i>Simavi Ödülü’nü aldığım için mutluyum.</i> ”	26
Buket Uzuner: “ <i>Ben roman yazıyorum, dilbilimciler beni beğensin diye uğraşmıyorum.</i> ”	34
Buket Uzuner’in İç Savaş Romanı: <i>Kumral Ada – Mavi Tuna</i> ...	38
Fazıl Hüsnü Dağlarca: “ <i>Benim ustam Türkçem!</i> ”	41
Yılın Yazarı Memet Fuat’a Sorular	47
Bülent Ecevit: “ <i>Şiir yazmayı bıraksaydım ben ben olmazdım.</i> ”	51
Hasan Bülent Kahraman: “ <i>Yahya Kemal Rimbaud’yu okudu mu?</i> ”	58
Meral Ataç: “ <i>Babamın emekleri boşa gitmedi.</i> ”	63
Livaneli’yi Okurken ve Dinlerken.....	67
Neşe Yaşın: “ <i>Ben babadan doğma bir şairim...</i> ”	76
Erdal Öz: “ <i>Genç yazarlar, kendi yollarını kendileri bulmak zorundalar.</i> ”	79
Bir Damla Suyun İçindeki Bir Yeraltı Nehri / Zeynep Aliye.....	84
“ <i>Geniş Mavi Bir Gök</i> ” Altında / Işıl Özgentürk	92
<i>Bir Tutkunun Dile Getirilme Biçimi</i> / Necati Tosuner	96
Edebiyatımızın Cumhurbaşkanı Vedat Günyol	98
Fakir Baykurt: “ <i>Türkçeyle bağım kopmadı.</i> ”	101
Fakir Baykurt’un Yeni Romanı <i>Yarım Ekmek</i>	105
Şair Ahmet Oktay ile Son Yapıtı <i>Sürgün</i> Üzerine Söyleşi.....	110
Demirtaş Ceyhun’un Anadolu’ya Bakışı	115
Yıldırım Keskin: “ <i>Orhan Kemal gibi ben de yaşadığım çağın tanığıyım.</i> ”	119

Şiir Geldi Sorumluluğa Dayandı / Kemal Özer.....	122
Yüksel Pazarkaya'nın Yeni Şiir Kitabı: <i>Aynı Gökyüzü</i>	125
Sulhi Dölek: “ <i>Mizah edebiyattan farklı değil.</i> ”	131
Türkçe “Off” / Feyza Hepçilingirler	135
Sıradan İnsanların Hikâyecisi: Mahmut Alptekin.....	138
Doç. Dr. Yıldız Sertel <i>Ardımdaki Yıllar</i> 'la	
Yıllar Sonra Türkiye'de.....	145
Şair Eray Canberk, Gönlünün İzdüşümünü Anlattı...	
<i>Ebrular</i>	148
İnci Asena: “ <i>Yazarken daha çok özgürleşebilmek istiyorum.</i> ”.....	152
Sait Faik Hikâye Armağanı Alan Ayşe Kulin'le Konuştuk	155
Ayşe Kulin'den Yeni Bir Öykü Kitabı: <i>Geniş Zamanlar</i>	159
Enver Ercan, Bu Yıl İkinci Ödülünü Aldı; Yunus Nadi	
Şiir Ödülü: <i>Geçtiği Her Şeyi Öpüyor Zaman</i>	162
Estreya Seval: “ <i>Cesur aşk romanları yazmak istiyorum!</i> ”	165
Aziz Nesin: “ <i>Bizim kuşağımız kolay yetişti.</i> ”	169
Aziz Nesin'le Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı Üzerine	172
Şükran Kurdakul: “ <i>Güncelden yararlanmayı göze alamam.</i> ”.....	174
60 Yılın Ardından, 45 Yıllık Birikimden Seçilen	
“100 Şiir” / Kemal Özer.....	177
Bekir Yıldız: “ <i>Darbe, beni çok darbelemiş bir romandır.</i> ”	182
Ümit Kaftancıoğlu ve Yeni Yapıtı Üstüne Söyledikleri.....	185
Faruk Duman: “ <i>Çalışkan, titiz bir öykücüyümdür.</i> ”	189
Tevfik Fikret'i, Yaşamda Kalan Tek Arkadaşı	
Salih Keramet Nigâr Anlattı	193
Mustafa Nihat Özön	198
Yaşar Nabi Nayır	204
İngiliz Şair Morgan, İstanbul'da.....	208
Yunanlı Yazar Andreadis: “ <i>Türk Edebiyatı temiz ve saf bir içeriğe sahip.</i> ”	210
Amerika'da Bir Atatürkçü: Preston Hughes	213
“Muhteşem Andre Clot” Türkiye'deydi.....	217
Nuri İyem: “ <i>Tuvalin başına geçtiğim zaman bambaşka bir dünyaya girerim.</i> ”.....	222
Fikret Otyam'ın Mucizevi Dünyası	226
Karikatür Ustası Haslet Soyöz'ün Tansu Çiller	
Karikatürleri: <i>Giderayak</i>	231
ADLAR DİZİNİ.....	235

ÖNSÖZ

Yazı, bir ırmaktır. Başında ve sonunda insan vardır. Söyleşi, bu ırmağın gürül gürül akmasını sağlar.

Yazı dünyasının içinde yaşayanlar, söyleşi türüyle içli dışlıdır. Ona başvurmadan edemezler. Ya konuşandırlar ya da konuşturulan...

Ben de uzun yıllar ve zaman zaman edebiyat gündemimi söyleşilerle renklendirmeye çalıştım. Sonra bir de geçmişe dönüp baktım ki, birkaç kitaplık söyleşim birikmemiş mi? Bunlardan bir seçme yaparak yayımlama vaktinin geldiğine karar verdim. Söyleşi yaptığım kişiler, Türk edebiyatının önde gelen ustaları, şairleri, yazarları, denemecileri, eleştirmenleriydi... Söyleşinin yapıldığı zamansa, Türk edebiyatının son çeyrek yüzyılı...

Sizce de bu bir edebiyat tarihi değil mi?

Çağdaş edebiyat tarihimizin bir türlü yazılamadığı bir ortamda girdiğimiz yeni binyılda böylesine değerli bir kaynağı sizlerle paylaşmaktan onur duyuyorum.

Bu söyleşilerden bir bölümü ilk kez okur karşısına çıkıyor. Bir bölümü de değişik yayın organlarında, değişik zaman dilimlerinde yayımlanarak belli bir işlev yerine getirdiler. Şimdi bir kitapta yeni bir görev üstleniyor, edebiyat gündemine yeni iletiler gönderiyorlar.

Bu arada yayımlanmamış söyleşilerden birkaçına dikkatinizi çekmek isterim. Bunlardan biri şiirimizin duayenlerinden Melih Cevdet Anday'a ait. Öteki Berin Nadi'ye...

Melih Cevdet ile yalnız edebiyata yolculuk yapmadık, aynı zamanda edebiyat felsefesinin ve sosyolojisinin sınırları içinde

sohbet ettik. Berin Nadi ile olan söyleşiyeye gelince...

Cumhuriyet Gazetesi'nin imtiyaz sahibi, Nadir Nadi üstadımızın eşi, şair Celal Sahir Erozan'ın kızı Berin Nadi ile babasını konuştuk; Türk Dil Kurumu'nun kurucusu, dilci olan Celal Sahir Erozan'ın bugüne kadar bilinmeyen yanlarını ele aldık.

Yayımlanmamış taptaze söyleşilerden diğer ikisi de Erdal Öz ve Faruk Duman'a ait. Erdal Öz ile "öykücülüğümüzde gençler"i, genç öykücü Faruk Duman ile de Sait Faik Hikâye Armağanı kazanan ustalığını konuştuk.

Yayımlanmış olanlardan da birkaçına değinmek isterim.

Örneğin Tefvik Fikret'in arkadaşı Salih Keramet Nigâr ile Tefvik Fikret'in yaşamı, sanat anlayışı üzerine yaptığımız söyleşi, yayımlanmasının (Eleştiri, 15 Ağustos 1979) ardından, S. Kemal Karaalioğlu'nun *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*'nde yıllardır okutulan bir kaynak oldu.

İngiliz şair Edwin Morgan, Fransız yazar André Clot ve Amerikalı incelemeci yazar Preston Hughes ile söyleşilerim ise, uluslararası belge değerine ulaştı.

Yeni Binyılın Edebiyatçıları, Yaşar Nabi'den Aziz Nesin'e, Fazıl Hüsnü Dağlarca'dan Fakir Baykurt'a, Bülent Ecevit'ten Memet Fuat'a ve Şükran Kurdakul'a toplam elli dolayında edebiyatçıyı ve onlarla yapılan söyleşiyi kapsıyor.

Onlarla söyleşi, Türk ve dünya edebiyatı sayabileceğimiz denizlere, okyanuslara korkusuzca açılmak demektir. Edebiyatçılar, bizlere yeni denizleri, yeni okyanusları tanıma olanağı sağlıyorlar: Bizler bu deniz ve okyanusları tanıdıkça, *Yeni Binyılın Edebiyatçıları*'nın önemi daha da artacaktır. O zaman yeni binyıl ve edebiyatçılar farklı olacak, hayat yeni anlamlar kazanacaktır. Sizi, hayatınıza yeni anlamlar kazandıracak bu yolculuğa çağırıyorum.

Sevgiyle...

(Temmuz 2000)

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

Hasan Pulur, Buket Uzuner, Bahriye Çeri, Hikmet Çetinkaya, Melih Cevdet Anday, Berin Nadi...

Edebiyat kitaplarının yeni basımlara ulaşması, çok güzel!

Yeni Binyılın Edebiyatçıları'nın 2. baskıya ulaşmasından büyük bir sevinç duyuyorum.

Her baskıya bir önsöz yazma geleneği, bence söylenecek bir söz varsa geçerli olmalı. Söylemek istediğim çok önemli birkaç söz olduğu için, İkinci Önsöz'le bu geleneğe uymak istiyorum.

Öncelikle bu kitap nedeniyle kutlayanlara, yazılarıyla destekleyenlere ve satın alıp okuyanlara içtenlikle çok teşekkür ediyorum.

Kitap için yazarlardan iki değerli yazar dostun yazısından söz edeceğim burada. Yazıların ilki Milliyet gazetesi yazarı Sayın Hasan Pulur'un, öteki Cumhuriyet gazetesi yazarı Sayın Hikmet Çetinkaya'nın. Kendilerine yeniden, buradan da çok teşekkür ediyorum.

Hasan Pulur, *Kumral Ada – Mavi Tuna* romanı için Buket Uzuner'le yaptığım söyleşiyi irdeliyor. Söyleşinin bir yerinde Yıldız Teknik Üniversitesi'nde (24-25 Eylül 1999) yapılan, Türkçenin Zenginleştirilmesi Kurultayı'nda dilbilimci Bahriye Çeri'nin sunduğu bildiride, Uzuner'in bu kitabında birtakım dil hataları yaptığı bunlardan birinin "Tanrım dışarıda çok birileri

ölüyor!” sözü olduğunun üzerinde durarak, yazısını şöyle tamamlıyor:

“İşte bu cümle çok eleştirilmiş, Hikmet Altınkaynak da, kitabın yeni baskılarında, ‘Bu cümle çıkarılacak mı, kalacak mı?’ diye Buket Uzuner’e sormuş...

Ve cevabını almış:

‘Şaka yapıyorsunuz herhalde? Ben o cümleyi kurabilmek için dört güne yakın bir zaman uğraştım. Benim için çok kıymetli bir cümle. Türkçeyi bilerek isteyerek kırdım orada. Elbette, Tanrım dışarıda çok birileri ölüyor, denmez. Yani bunu ilkokula giden küçük bir çocuğa sorduğunuzda o söyler: Dışarıda birileri ölüyor... Tanrım dışarıda çok birileri ölüyor... Müthiş, şiirsel. Ve ben onu bulduğum için de çok sevdim.’

Eleştirmenler Buket Uzuner’in romanını didik didik etmiş olacaklar ki, bir cümlede ‘yüklemin özneyle uygunluğu, ilişkisini’ eleştirmişler.

Neymiş yüklemin, özneyle uygunluğu ya da ilişkisi?

Bileniniz vardır da, roman mı eleştiriyorsunuz, yoksa romancıyı, dilbilgisinden, gramerden sınava mı sokuyorsunuz?

Bakalım Buket Uzuner bu eleştiriye ne demiş:

‘Valla isterseniz, yüklemin özneyle olan ilişkisi olsun, isterse Tanrı’yla olan ilişkisi... Beni bağlamaz. Ben romancıyım, kimin kiminle ilişkisi beni asla bağlamaz. Ben roman yazıyorum, dilbilimciler beni beğensin, alkışlasın diye uğraşmıyorum. Ben romancıyım ve bir cümlede istersem on tane yüklem kullanırım. (...) Ben Türkçe konuştuğum için Türkçe yazıyorum, Çince konuşsaydım Çince olacaktı.’

İşte bunları okuyunca, ‘Hay eline, diline sağlık!’ demez misiniz?

Biz dedik...”

Bence de eline diline sağlık Buket Uzuner’in. Zaten onu eleştiren olsa da onu engelleyen yok(tu) ki... Orada yönelttiğim

soru mizahi tondaydı, sanırım bu yeterince açıklığa kavuşmamış. Bu bilinsin isterim. Ayrıca benim, o kurultayın genel koordinatörü olarak olsun, gerekse söz konusu romanı için o soruyu sorarken olsun, yazarın yaratıcılığına karşı çıkmak gibi bir tavrımın olmadığı, olamayacağı; bir başka yazarın da onu eleştirme girişimine eylemine engel olamayacağım son derece doğaldır ki, zaten ben de bunu yapmıştım.

Bu nedenle de hem Buket Uzuner'le böyle bir söyleşi yapıp kitapta yer verdim, hem de Bahriye Çeri'nin kurultay için kaleme aldığı "Dilin Doğru ve Güzel Kullanımı Bir Yazınsal Yapıtın Olmazsa Olmaz İlk Kuralıdır" başlıklı bildirisini Hürriyet-Gösteri dergisinde (Kasım 1999), kurultay konuşmasını da Türkçenin Zenginleştirilmesi Kurultayı-Bildiriler/Tartışmalar kitabında (YTÜ Yayını, 2000) yayımladım. Yani her iki yazara karşı görevimi yerine getirdim, nesnel tavrımı korudum.

Diyeceksiniz ki neden bunu bir söyleşi seçkinde yazıyor-sun? Yukarıda açıkladım. Mademki bir önsöz yazıyorum, o önsözde söyleyecek bir söz olmalı. Ben de bunu edebiyat tarihine bir not olarak bir kez daha düşeyim istedim. Yeterince açık olsun istedim. Hepsini bu...

Gelelim Hikmet Çetinkaya'nın yazısına...Hikmet Çetinkaya, kitabımı tanıtırken yazısında Sayın Melih Cevdet Anday'la ve Sayın Berin Nadi'yle yaptığım söyleşileri öne çıkarıyor. Sağ olsun! Bunun beni çok duygulandırdığını, Çetinkaya'nın çok yerinde, üstün bir duyarlılık örneği gösterdiğini belirtmek isterim. Özellikle Berin Nadi'nin Nadir Nadi'den sonra Cumhuriyet gazetesinin sahibi olarak gösterdiği korkusuz, özverili savaşım ve sürdürdüğü gösterişten uzak süssüz, sade yaşam, Cumhuriyet kadınları için saygın bir örnektir; ne kadar dile getirilse, övülse azdır. Bunun için Çetinkaya'ya teşekkür ederken, şimdi aramızda olmayan Melih Cevdet Anday'ı ve Berin Nadi'yi de sevgi saygıyla anıyorum.

Sevgiyle...

(Kasım 2007)

Melih Cevdet Anday ile Edebiyata Yolculuk

*İşte gene yollara düştüm.
Hem yalnızım, hem değilim.*

Melih Cevdet Anday

Melih Cevdet Anday, önce tek başına Varlık Dergisi'nde (1936), sonra Orhan Veli ve Oktay Rifat'la birlikte *Garip* kitabıyla (1941) edebiyat yolculuğına çıkar. Uyak ve ölçü tanımayan özgün şiirlerle, Garip Akımı'nın doğmasına, filizlenmesine neden olur.

Ama o, herkesin Garip tutkunu olduğu bir dönemde de şiirini bu yörüngeden çıkaran ilk şairdir. *Rahatı Kaçan Ağaç* (1946) ve *Telgrafhane* (1952) sonrası yargılanıp aklandığı *Yanya-na*'dan (1956) sonra, uzun bir süre susar. 1963'te *Kolları Bağlı Odysseus*'la şiirini yeniler ve bugünkü şiiri olan akılcı, diyalektik, sofistike, zamana yenik düşmeyen şiire ulaşır. Bu arada *Göçebe Denizin Üstünde* (1970), *Teknenin Ölümü* (1975), *Sözcükler* (Bütün Şiirleri, 1978 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü), *Ölümsüzlük Ardında Gılgamış* (1981, Türkiye İş Bankası Edebiyat Büyük Ödülü), *Tanıdık Dünya* (1984), *Rahatı Kaçan Ağaç/Toplu Şiirleri I* (1996), *Ölümsüzlük Ardında Gılgamış/Toplu Şiirleri II* (1996) çıkar. *Toplu Şiirleri II*'nin içindeki dört kitaptan biri de *Yağmurun Altında*'dır. İlk baskısı 1995'te yayımlanır ve bu yıl 1999 Aydın Doğan Vakfı Ödülü verilir.

Melih Cevdet Anday için şiir yazmak, *Göçebe Denizin Üstünde* kitabında yer alan 'Şiir Yazmak' gibidir.

*Kimi sözcükten yola çıkarım
Aç kalmış güzel bir kurttur o*

*Kimi bir düşüнден ki
Kör bir gül gibi dönerir*

*Bedevi bir sabır gibiyimdir
Ey tesellisiz gece*

Evet, Melih Cevdet Anday'ın denemeci, oyun yazarı, çevirmen, romancı yanını bir yanına bırakıp yalnızca şairliğini gündeme getiren bu kısa girişten sonra geldik sorular ve yanıtlara...

— *Sizinle yüzyıllık bir yolculuk yapmak istiyoruz; bir edebiyat yolculuğu... Bu yolculuğu şiire adım attığınız ilk günleri, ilk ayları, ilk yılları anımsayarak yapabilir miyiz?*

— *Bütün çocuklar şairdir, ama şairlik bilinci sonradan doğar. İşte sorumluluğu getiren de budur.*

— *Mademki ilk yıllardan söze başladık, okuduğunuz ilk şairler, sizi etkileyen şairlerle devam edelim...*

— *Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Nâzım Hikmet.*

— *Bu noktadan hareketle vazgeçemediğiniz bir şair oldu mu hayatınızda?*

— *Evet, Edgar Allan Poe.*

— *Şairlerin sevdiği şairlerin olduğu gibi, kızdıkları, sinirlendikleri şairler de olur. Sizin de var mı?*

— *Onları hemen anlarım, okumam.*

— *Oyun ve çeviri alanlarındaki ödüllerinizi dışında en çok ödül şiirden aldınız. Teknenin Ölümü ile 1976 Yeditepe Şiir Ödülü, Sözcükler ile 1978 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü, Ölümsüzlük Ardında Gılgamış ile 1981 Türkiye İş Bankası Şiir Büyük Ödülü ve Yağmurun Altında ile şimdi Aydın Doğan Vakfı Şiir Ödülü alıyorsunuz. Biliyorum her ödülün farklı bir önemi vardır. Sizin bu konudaki değerlendirmenizi alabilir miyim?*

— *Ödüllendirmek şiiri etkilemez.*

— *Yağmurun Altında kitabınızda aynı adı taşıyan şiirinizde yinelediğiniz bir dize var: "Yirminci yüzyılı yaşadım." Son dizede ise, "martılar gibi yağmurun altında" biçiminde vurgu-*

luyorsunuz. Yer yer karamsarsınız, yer yer umut dolusunuz. Size göre, yirminci yüzyıl Türk şiiri nasıl? Bu şiirin başlıca temsilcileri kimler?

— Karamsarlık ve iyimserlik şairde iç içedir.

— *Şiirin işlevi bir yerde okumanın işleviyle örtüşüyor mu? Hani diyorsunuz ya “Rahatı Kaçan Ağaç”ta:*

*Tanıdığım bir ağaç var.
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış
Tanrının işine bakın...*

*Geceyi gündüzü biliyor
Dört mevsimi, rüzgârı, karı
Ay ışığına bayılıyor
Ama kötülemiyor karanlığı*

*Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için.
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin.*

— Bütün şiirler tek başına okunmak içindir.

— *Bir edebiyatçı olarak karşılaştığınız zorluklar ve mutluluktan söz eder misiniz?*

— Bir şiir kitabım için Ağır Ceza Mahkemesi’ne verildim ve bir de yaşam boyu polisçe izlendim. Dört-beş defa da işimden atıldım. Bir de parasızlık. O kadar. Mutlu mu, değil mi? İşte, her insan gibi.

— *Şiir yazmada izlediğiniz yöntem ve evreler var mı? Bu konuda biraz açıklama yapar mısınız?*

— Evet, var; Garip döneminden öncesi ve sonrası.

— *Gençlerin ilgisi şiire. Şiirin ne olduğunu bilerek ya da bilmeyerek... Onlara öneriniz ne olabilir?*

— Çok okumak.

— Teşekkürler..

Özetle, şiirine yaşayan ve gereken öğeleri koymuştur Melih Cevdet Anday. Onun felsefi yazıları kadar, şiirleri de insanı çar-

par, uzun uzun düşündürtür. Ne dediğini anlamadan rahat ettirmez, rahatını kaçırtır insanın. Melih Cevdet, “Şiir bilgiden doğmaz,” der. Ama o çok bilir. Bu konudaki sözünü şöyle sürdürür: “Bilim adamı, bildiklerinden başka bir bilgi çıkarmak için çalışır; ozan ise meraklarından ‘ben’i çıkarmak ister. Bu ‘ben’ kendisi değildir, yaratılacak insandır.”

Çok okur yaratmıştır Melih Cevdet Anday, şiirden denemeye, öyküden eleştiriye ve romandan mitolojiye kadar bu edebiyat yolculuğunda.

Melih Cevdet Anday’dan Bir Fıkra

Melih Bey’le söyleşiye gittiğimizde kapıyı açan Suna Hanım’ın güler yüzü içimizi ısıtmış, Melih Bey’in bir resepsiyona katılacakmışçasına gösterdiği özen, bize mutluluk vermişti.

Oturduk, çiçeğimizin Suna Hanım tarafından vazoya yerleştirilmesinden sonra, sohbete başladık, konu “ne içersiniz”e geldi. Hanımlar çayı yeğlerken, Suna Hanım’ın;

— Melih bu saatlerde rakı içer, isterseniz size de verebilirim, demesi üzerine, “Oh, ne güzel!” deyip tercihimizi belirledik.

Melih Bey az konuşuyor, öz konuşuyordu, ama bazı şeyleri zaman zaman anımsayamıyordu. Neşeli ve espritüeldi.

— Rakı kalbime iyi geliyor, diyordu. Elini kalbi üzerine getirirken ekliyordu:

— Bir kadeh içince rahatlıyorum!

Suna Hanım:

— Belki biliyorsunuz, Melih, yazın kalp krizi geçirdi, fazla ağır değildi, ama bunun ağır olmamasının nedeni her gün içtiği bir duble rakıymış. Doktoru söyledi. Her gün için bir duble rakıya da izin verdi. Gerçi o zaman Melih’e söylememiştim ama, rakının böyle bir faydası olmuştu.

— Ne güzel! Demek rakının faydası da varmış!

— Bir duble rakıdan bir şey olmaz! Bunu Rıza Tevfik çok içerdi. Tabii bir de Cumhuriyet öncesini düşünürseniz, baskılı bir ortamda içmek, çok zordu. Bir gün zaptiyeler yakalamış Rıza Tevfik’i, suçu “Ramazan’da içki içmek.” Karakola götürmüşler. Komiser sormuş:

— Sen Müslüman değil misin, niçin Ramazan’da içki içiyorsun, diye...

— Hayır ben Müslüman değilim, demiş Rıza Tevfik.

— Ya nesin?

— Ben Yahudiyim, demiş. Tabii komiser buna inanmamış, hemen bir Musevi buldurmuş, hadi bakalım konuşun, demiş.

Rıza Tevfik çok iyi İspanyolca bilirdi. Başlamışlar konuşmaya, sular seller gibi... Komiserin gözleri açılmış şaşkınlıktan.

Sormuş:

— Yahudi mi?

Yahudi yanıtlamış:

— Hem de haham!

Tabii Rıza Tevfik, İspanyolcasıyla karakoldan kurtulmuş.

Melih Bey'in bu fıkrasına hepimiz çok güldük.

HİKMET ALTINKAYNAK

YENİ BİNYILIN EDEBİYATÇILARI

SÖYLEŞİ

Hikmet Altinkaynak, Türk edebiyatının önde gelen yazarları, şairleri, eleştirmen ve yayıncıları ile yaptığı söyleşilerle yıllar boyunca edebiyatımızın nabzını tuttu. İlk kez 2000 yılında yayınladığımız *Yeni Binyılın Edebiyatçıları*, bu söyleşilerden bir seçki sunuyor. Bugün artık aramızda olmayan Melih Cevdet Anday, Yaşar Nabi Nayır, Aziz Nesin, Ümit Kaftancıoğlu gibi aydınlarla yapılan söyleşilerle bir belge niteliği de kazanan *Yeni Binyılın Edebiyatçıları*'nı, şimdiye dek okumamış olanlar için yeni, gözden geçirilmiş basımıyla sunuyoruz.

Yazı, bir ırmaktır. Başında ve sonunda insan vardır. Söyleşi, bu ırmağın gürül gürül akmasını sağlar. Yazı dünyasının içinde yaşayanlar, söyleşi türüyle içli dışlıdır. Ona başvurmadan edemezler. Ya konuşandılar, ya da konuşturulan. Ben de uzun yıllar ve zaman zaman edebiyat gündemini söyleşilerle renklendirmeye çalıştım.

HİKMET ALTINKAYNAK

KAPAK RESMİ: HAİBEL REN

ISBN 978-975-8440-79-5

9 789758 440795

<http://www.canyayinlari.com>